

La posició d'ERC a Tortosa contra la interpretació del monument del riu podria deparar la primera crisi a l'equip de govern. Tant els republicans com Movem i el PSC, que també van avalar la consulta, creuen ara, arran d'una sentència judicial, que el consistori no ha de fer cap actuació perquè no n'és el propietari. L'alcalde els titlla d'hipòcrites perquè ja se sabia que l'estàtua no era municipal.

La incertesa sobre la titularitat du ERC, PSC i Movem a desentendre's del monument

Tortosa Òscar Meseguer

Per si no arrossegava prou debat ideològic, prou inacció històrica i prou complexitats jurídiques, la gestió del monument franquista de Tortosa s'ha acabat de complicar políticament, per si tampoc no ho estava prou. Si bé l'alcalde, Ferran Bel, del grup de CiU, insisteix en considerar que la recent sentència judicial que obliga el consistori a fer un catàleg d'elements franquistes abans d'actuar sobre el monument no desvirtua l'estratègia municipal de donar compliment a la consulta popular de l'any passat i reinterpretar l'estàtua, resulta que no hi estan d'acord ni els dos partits de l'oposició que van avalar la consulta (PSC i Movem Tortosa) ni tampoc el seu soci de govern, ERC, tot i que l'alcalde assegura que cap dels regidors republicans li ha comunicat res; que n'espera una explicació **"els pròxims dies"** i que la seua intenció és continuar el guió de la reinterpretació.

Els tres partits d'esquerres s'aferran a la constatació que fa la sentència en el sentit que l'Ajuntament no és el titular del monument (un matís important, però que ja era més o menys conegut) per argumentar que el consistori no ha d'actuar sobre el mateix ni ha de reclamar la potestat d'actuar. En aquest sentit, Bel mateix havia explicat, una vegada es va conèixer la sentència, que intentaria que tothom que tinga **"algun dret de propietat o domini"** sobre el controvertit monument hi renunciés perquè així l'Ajuntament pogués adquirir la possibilitat d'actuar **"de forma subsidiària"** i executar-ne la reinterpretació, opció triada per la majoria dels tortosins i tortosines consultats.

Esquerra, però, no va trigar ni 24 hores a rebatre l'estratègia de l'alcalde amb un comunicat en què afirmava taxativament que "no correspon a l'Ajuntament de Tortosa portar a terme cap actuació sobre el monument en tant que no n'és propietari ni titular", i es mostrava contrària a que l'Ajuntament "reclame la

titularitat" o el dret d'actuar-hi. En aquest sentit, Bel, en declaracions al setmanari L'EBRE, es pregunta **"si ERC vol que es faça el mateix que en els darrers 40 anys és a dir, res"**.

Els republicans coincideixen amb els dos principals partits de l'oposició

Els tres partits no volen ara que l'Ajuntament el reinterpreti perquè el jutge ha constatat que no n'és el propietari

L'alcalde demana explicacions al seu soci republicà i alerta del risc de no acatar la voluntat popular

ció, Movem i PSC, que la cosa ha de quedar en mans del titular o responsable del monument (que no se sap exactament qui és) perquè aquest hi aplique la Llei de memòria històrica, que tampoc no és concloent perquè precisament exclou de l'obligació de retirar directament elements d'exaltació feixista aquells vestigis amb un valor artístic o arquitectònic o catalogats, com és el cas. Aquestes excepcions han de ser incloses en el catàleg que ara està obligat a fer l'Ajuntament de Tortosa abans d'actuar sobre elles en un sentit (la retirada) o en un altre. El monument franquista a la Batalla de l'Ebre està catalogat com a Bé Integrant del Patrimoni Cultural Català.

El portaveu municipal i primer tinent d'alcalde d'ERC, Josep Monclús, va intentar relativitzar la contundència expressada pel seu partit, que, segons fonts oficials, representaria l'opinió majoritària de l'assemblea local. Monclús va opinar, en declaracions a aquest setmanari, que el que demana ERC és **"parar màquines i anar pas a pas fent el catàleg que se'ns demana i després mirant bé el que diu la llei"**. "Estem a favor de la justícia social, però tam-

Imatge del monument franquista a la Batalla de l'Ebre.

bé de la democràcia plena", va concloure Monclús, que de tota manera va defugir parlar de la possibilitat de continuar promovent la reinterpretació del monòlit.

El portaveu de Movem, Jordi Jordán, i el líder del PSC, Enric Roig, coincideixen a enfocar la posició d'ERC com a contradictòria per les fissures que es pugen derivar dins l'equip de govern, i són molt més punyents que Monclús sobre les intencions de Bel: **"Per què l'Ajunta-**

ment ha d'assumir un tema que no és de la seua competència?", es pregunta Jordán, que també recorda que Movem, **"a diferència d'ERC"**, va votar al ple a favor de la descatalogació del monument. **"Res de reclamar-ne la propietat per actuar, s'ha de fer el catàleg i dir-hi clarament que és un monument franquista"**, conclou Roig. Tant un com l'altre també recorden que els dos partits són essencialment partidaris de la retirada. En aquest punt, Bel

els envia un dard: **"El que és perillós és fer una consulta i no fer-ne cas si no surt el que tu vols"**.

DIVERSITAT EN LA INTERPRETACIÓ DE LES DOS PLATAFORMES

La retirada, si hagués sigut l'opció majoritària en la consulta, també hauria pogut topar amb el mateix obstacle jurídic: el monument no és de l'Ajuntament i està catalogat. Però és obvi que, com reclama la Comissió per la Retirada dels símbols franquistes, es pot descatalogar perquè té un nivell de protecció baix, i es pot reclamar al responsable -de moment, incert- que el retire. La Comissió per la Retirada argumenta: "Ja que va ser una decisió municipal [en època de l'anterior alcalde socialista] incloure'l al catàleg municipal d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter artístic i ambiental. Això es pot canviar de la mateixa manera que es va aprovar. El consistori el va incloure; el consistori el pot descatalogar. L'únic impediment que pot haver-hi és la falta de voluntat política". La posició d'aquest grup es correspon amb la de la CUP, tot i que el partit antikapitalista ha dit que està analitzant el nou escenari que s'obre a partir de la sentència.

En canvi, la plataforma Tortosins pel Monument opina que tot just aquesta catalogació obre la porta a blindar-lo fent valdre la protecció de la Llei de memòria històrica mateix: "En el cas del nostre monument, segon més alt de Catalunya, amb unes característiques que el fan singular i amb la firma d'un dels escultors més importants del segle XX al nostre país [Lluís M. Saumells], les raons per protegir-lo davant una minoria que desacredita la voluntat d'un poble i vol imposar el seu pensament basat en l'odi són més que evidents", sentència l'associació.

Per la seua banda, el Síndic de Greuges, Rafael Ribó, ha assenyalat que continuarà empenent accions perquè es complisca de manera efectiva la retirada de simbologia franquista, tal com estableix la Llei de memòria històrica.